

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2025

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Omgevingsrecht	3
Omgevingswet	3
Wabo	7
8.40- en 8.42-AMvB's	11
Natuurbescherming	11
Planschade	14
Waterwet	14
Ambtenarenrecht	15
Volksverzekeringen	16
Sociale zekerheid overig	17
Bestuursrecht overig	18
AVG	18
Open overheid	18
Openbare manifestaties	19
Toeslagen	20
Vreemdelingenrecht	21
Procesrecht	21
Regulier	22

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2025, 985

MK CRvB, 18-09-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1395](#)

Awb 8:15, 8:16 lid 1

Wrakings-en verschoningsregeling bestuursrechterlijke rechtscolleges 2022 1 lid 1

WRAKING. I.c. hebben verzoekers na de zitting meer dan drie weken gewacht met het indienen van hun wrakingsverzoek. Op [rechtspraak.nl](#) staat onder het kopje ‘Procedure om de rechter te wraken: na de zitting’ dat een wrakingsverzoek zo snel mogelijk moet worden ingediend nadat betrokkene bekend is geraakt met de feiten en omstandigheden die bij hem zorgen voor de twijfel aan de onpartijdigheid van de rechter en dat een niet zo snel mogelijk ingediend verzoek te laat kan zijn. Uit deze informatie blijkt dat het verzoek zo snel mogelijk moet worden gedaan en niet, anders dan verzoekers lijken te betogen, dat een verzoek om wraking dat is gedaan voorafgaand aan de uitspraak altijd wordt aangemerkt als tijdig. De omstandigheden die verzoekers ter onderbouwing van hun wrakingsverzoek hebben aangevoerd waren hen uiterlijk na afloop van de zitting bekend. Ook is niet gebleken van na de zitting opgekomen feiten of omstandigheden die rechtvaardigen dat verzoekers ruim drie weken hebben gewacht met het indienen van hun verzoek. Door zo lang met het indienen van het wrakingsverzoek te wachten hebben verzoekers niet gehandeld overeenkomstig artikel 8:16, eerste lid, van de Awb. De te late indiening betekent dat het verzoek om wraking niet-ontvankelijk moet worden verklaard. Verwijzing naar uitspraken van de CRvB van 15-11-2017, [ECLI:NL:CRVB:2017:3976](#), en 15-10-2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:3385](#).

JnB 2025, 986

MK ABRS, 01-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:4651](#)

college van burgemeester en wethouders van Roermond.

Awb 8:69a

RELATIVITEITSVEREISTE. Verlening omgevingsvergunning. I.c. heeft het college opnieuw aan [partij], een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van een rijhal met paardenstalling en bijbehorende voorzieningen. Bij uitspraak van 31 juli 2019 ([ECLI:NL:RVS:2019:2623](#)) heeft de Afdeling een eerder besluit vernietigd. I.c. wordt overwogen dat de artikelen 5.3 en 5.4.3 van de planregels strekken tot bescherming van de archeologische waarden. In de voorgaande uitspraak van 31 juli 2019 is geoordeeld dat de archeologische waarden die artikel 5 van de planregels beoogt te beschermen niet onder de belangen van de stichting Ruimte, zoals omschreven in haar statutaire doelen, vallen. Daarom is geoordeeld dat terecht is overwogen dat het beroep van de stichting op artikel 5, ingevolge artikel 8:69a van de Awb niet kan leiden tot vernietiging. De stichting heeft toegelicht dat zij naar aanleiding van de uitspraak van 31 juli 2019 haar statuten heeft gewijzigd en dat de statutaire doelstellingen nu ook de bescherming van archeologische waarden in de regio Roermond omvatten. Artikel 8:69a van de Awb verzet zich ertegen dat een vernietiging wordt uitgesproken als een partij tijdens een verlengde besluitvormingsprocedure in een judiciële lus haar statuten zodanig aanpast dat haar belangen daarna alsnog overeenkomen met de belangen die een bepaling beoogt te beschermen. Daarom kan het beroep van de stichting op artikel 5.3 en 5.4.3 van de planregels niet leiden tot vernietiging van het bestreden besluit.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2025, 987

MK Rechtbank Gelderland, 26-09-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:8026](#)

college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, verweerder.

Omgevingswet 5.40

OMGEVINGSWET. NATUURVERGUNNING. INTREKKING. Gedeeltelijke intrekking natuurvergunning varkenshouderij. I.c. wordt geoordeeld dat de provincie op grond van artikel 5.40, tweede lid, onder b, van de Omgevingswet bevoegd was om de natuurvergunning in te trekken nu daar langer dan een jaar geen gebruik van is gemaakt. Geen misbruik van bevoegdheid. De provincie heeft de natuurvergunning in redelijkheid kunnen intrekken, omdat het hiervoor volgens vergelijkbare, vaste rechtspraak van de Afdeling al voldoende is dat de varkenshouderij niet aannemelijk heeft weten te maken dat hij deze alsnog binnen korte termijn zal benutten. Verwijzing naar ABRS 02-09-2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2110](#), r.o. 5.1 en ABRS 22-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:213](#), r.o. 17.1. De provincie kon daar op het moment van de intrekking in redelijkheid van uit gaan, nu het bedrijfsgebouw is verwoest, er op dat moment een nieuw bestemmingsplan in werking was getreden waarmee de intensieve veehouderij-functie is wegbestemd, de aanvraag van de varkenshouderij voor herbouw buiten behandeling is gelaten en de milieuvergunningen waren ingetrokken. De provincie heeft daarbij het algemene belang van het niet willen laten voortbestaan van onbenutte stikstofruimte zwaarder kunnen laten wegen dan het individuele belang van de varkenshouderij bij behoud van de natuurvergunning als referentiesituatie in andere procedures.

De door de varkenshouderij verlangde specifieke onderbouwing van de noodzaak voor de instandhoudingsdoelstellingen per Natura 2000-gebied is bij het toepassen van de intrekkingbevoegdheid op grond van artikel 5.40, tweede lid, onder b, van de Omgevingswet niet aan de orde.

JnB 2025, 988

Voorzieningenrechter Rechtbank Overijssel, 22-09-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:5659](#)

college van burgemeester en wethouders van Ommen.

Omgevingswet 5.1 lid 1 onder a

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. LAST ONDER DWANGSOM. OMGEVINGSPLAN. STRIIDIG GEBRUIK. SIERTEELT. BEGUNSTIGINGSTERMIJN. Last onder dwangsom beëindigen met omgevingsplan strijdige gebruik percelen voor sierteelt. Aan het college komt enige vrijheid toe bij het bepalen van de lengte van de begunstigingstermijn. Daarbij geldt als uitgangspunt dat deze termijn niet wezenlijk langer mag worden gesteld dan noodzakelijk is om de overtreding te kunnen opheffen, maar ook niet onredelijk kort mag zijn, gelet op de betrokken belangen. I.c. wordt geoordeeld dat het college in het bestreden besluit en ter zitting onvoldoende is ingegaan op het door verzoeker gestelde, dat de begunstigingstermijn onredelijk kort is vanwege de door hem gestelde belangen, terwijl met het verlengen van de begunstigingstermijn tot 1 december de met het verbod op sierteelt gediende belangen niet worden benadeeld. Toewijzing verzoek om voorlopige voorziening. Wijst het verzoek om voorlopige voorziening toe.

JnB 2025, 989

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 16-09-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:3813](#)

gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân, het college.

Omgevingswet 5.1 lid 1 onder e, lid 2 onder g

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNING. NATURA 2000-ACTIVITEIT. FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT. BELANGHEBBENDE. Verlenen omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit en een flora-en fauna-activiteit voor het uitvoeren van radar-helikoptervluchten boven Fryslân, Groningen en Drenthe voor het verzamelen van geologische en hydrologische data. I.c. wordt geoordeeld dat eiseres geen belanghebbende is bij het bestreden besluit. De woning van eiseres bevindt zich in bebouwd gebied in Heerenveen op een afstand van 1400 meter van het dichtst bij haar woning gelegen raakpunt waar met de helikopter gevlogen wordt. Haar woning ligt bovendien op een afstand van 6000 meter van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Gelet op de afstand van de vergunde activiteiten tot de woning van eiseres wordt het niet aannemelijk geacht dat eiseres rechtstreeks feitelijke gevolgen ondervindt van de activiteit die door het door haar bestreden besluit wordt toegestaan.

JnB 2025, 990

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 12-09-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:4883](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, verweerder.

Omgevingswet 5.1 lid 2 aanhef en onder g

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 11.54 lid 1, Bijlage IX

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.74l

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNING. FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT. MITIGERENDE MAATREGELEN. Verlenen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit. Werkzaamheden in het kader van bouw- en woonrijp maken plangebied. De uit te voeren werkzaamheden vallen onder een belang dat wordt genoemd in het Bkl, namelijk dat deze nodig zijn in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied. Ook bestaat er geen andere bevredigende oplossing. Er worden nu geen evidente fouten in de besluitvorming gezien en

de kans van slagen van het bezwaar van verzoekers wordt daarom gering geacht. De belangen van gedeputeerde staten en vergunninghouder worden zwaarder gewogen. Met name wordt daarbij van belang geacht dat als de werkzaamheden nu (in de tweede week van september) starten, het werkgebied nog buiten de kwetsbare periode – die half oktober begint – ongeschikt kan worden gemaakt voor de hazelworm en de ringslang. De werkzaamheden kunnen dan worden uitgevoerd als deze soorten buiten het werkgebied in winterrust zijn. Als de individuen vanaf half maart weer tevoorschijn komen uit hun winterrustplaatsen, zullen de werkzaamheden (grotendeels) zijn afgerond en de bermen weer beschikbaar zijn als leefgebied. Afwijzing verzoek om voorlopige voorziening.

JnB 2025, 991

Rechtbank Den Haag, 25-08-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:16031](#)

college van burgemeester en wethouders van Noordwijk, verweerder.

Omgevingswet 5.1

Invoeringswet Omgevingswet 4.5

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder c

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. WABO. HANDHAVING. Last onder dwangsom. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. De last onder dwangsom is opgelegd na 1 januari 2024, maar het voornemen tot het opleggen van de last onder dwangsom is bekendgemaakt vóór 1 januari 2024. Op grond van artikel 4.5 van de Invoeringswet Omgevingswet blijft daarom het oude recht van toepassing, als op grond van het nieuwe recht nog steeds sprake is van een overtreding. Verwijzing naar ABRS 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2645](#), r.o. 20. Om die reden is het bestreden besluit ten onrechte gebaseerd op artikel 5.1 van de Omgevingswet. Omdat artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo hetzelfde verbod bevat en in beide gevallen (uiteindelijk) getoetst moet worden aan de regels van het (oude) bestemmingsplan, zijn eisers en andere belanghebbenden door dit gebrek niet benadeeld. Daarom passeert de rechtbank dit gebrek met toepassing van artikel 6:22 van de Algemene wet bestuursrecht.

JnB 2025, 992

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Holland, 17-06-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:10943](#)

college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer.

Omgevingswet

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. OVERTREDING. Last onder dwangsom. In het omgevingsplan ontbreekt een nadere definitie van bedrijfs- of woonbestemming waaruit kan worden afgeleid of de aangetroffen situatie als bedrijf of als woning moet worden aangemerkt. In de regel zal licht kunnen worden aangenomen dat sprake is van een woning als daarin woonvoorzieningen zijn aangebracht zoals een woonkamer, een slaapkamer, een badkamer, een toilet en een (volwaardige) keuken en deze inrichting het verblijf geschikt maken voor bewoning. Verwijzing naar ABRS [ECLI:NL:RVS:2012:BV3254](#). Dat betekent omgekeerd niet dat altijd als sprake is van een toilet, een badgelegenheid en een kookgelegenheid sprake is van (gebruik als) een woning. I.c. wordt geoordeeld dat genoegzaam aannemelijk is dat de in de bedrijfsunit aangebrachte voorzieningen niet zijn bedoeld om van de bedrijfsunit een woning te maken, maar ten dienste staan van de bedrijfsfunctie. De last onder dwangsom is ten onrechte opgelegd omdat er geen sprake is van een overtreding.

JnB 2025, 993

MK Rechtbank Oost-Brabant, 22-09-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:5871](#)

college van burgemeester en wethouders van Land van Cuijk, verweerder.

Omgevingswet 5.1 lid 2 onder b

Invoeringswet 4.3 aanhef en onder a

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 3.9 lid 3

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 3.200, 3.202

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. WABO-MILIEU. OMGEVINGSVERGUNNING. I.c.

worden in het bestreden besluit twee (van elkaar afwijkende) wijzen van in werking zijn van de inrichting, met andere woorden, twee situaties vergund. In het bestreden besluit is voor situatie 1 een OBM verleend en zijn maatwerkvoorschriften opgelegd. Voor situatie 2 is een omgevingsvergunning milieu verleend. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Als een aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft op grond van artikel 4.3, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Omgevingswet het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt, met uitzondering van artikel 3.9, derde lid, eerste zin, van de Wabo. De aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend op 3 september 2023. Dat betekent dat in dit geval de Wabo, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat onder de Omgevingswet zowel het houden van de vergunde aantallen vleeskuikens als kalkoenen in beide opties als een milieubelastende activiteit wordt aangemerkt waarvoor ingevolge artikel 5.1, tweede lid, onder b, Omgevingswet in samenhang met artikel 3.200 en 3.202 van het Bal een omgevingsvergunning is vereist.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Wabo”.

Overige jurisprudentie Omgevingswet:

- Rechtbank Overijssel, 30-09-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:5801](#)
- Rechtbank Oost-Brabant, 22-09-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:5870](#) (voor de samenvatting van deze uitspraak zie in deze JnB onder het kopje “Wabo”)
- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 22-09-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:6353](#)
- Rechtbank Oost-Brabant, 19-09-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:5801](#)
- Rechtbank Gelderland, 18-09-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:7749](#)
- Rechtbank Oost-Brabant, 17-09-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:5789](#) (voor de samenvatting van deze uitspraak zie in deze JnB onder het kopje “Natuurbescherming”)
- Rechtbank Amsterdam, 16-09-2025, [ECLI:NL:RBAMS:2025:6754](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Oost-Brabant, 12-09-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:5826](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 12-09-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:3812](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 10-09-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:10419](#)
- Rechtbank Midden-Nederland, 09-09-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:4850](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 04-09-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:5946](#)
- Rechtbank Amsterdam, 30-04-2025, [ECLI:NL:RBAMS:2025:2574](#)

- Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam, 10-09-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:10717](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2025, 994

ABRS, 01-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:4652](#)

college van burgemeester en wethouders van Gilze en Rijen.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1, 2.12 lid 1 aanhef en onder a, onderdeel 3°

Bestemmingsplan Buitengebied

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. AGRARISCHE BESTEMMING. MESTVERWERKING. VERBRANDING BIOMASSA. Verlenen omgevingsvergunning uitbreiden loods en wijziging inrichting. Partij voert een intensieve veehouderij in de vorm van een pluimveehouderij op het perceel. I.c. wordt geoordeeld dat het bestemmingsplan de mestverwerking rechtstreeks toestaat. De mestverwerking vloeit namelijk voort uit de agrarische bedrijfsvoering van partij. Het enkel drogen en korrelen van de mest heeft niet tot gevolg dat er een nieuw product ontstaat. Het blijft dezelfde mest, die enkel omwille van de vergemakkelijking van het transport wordt gedroogd en gekorrelt. Ook de verbrandingsinstallatie is passend binnen de agrarische bestemming.

JnB 2025, 995

MK Rechtbank Oost-Brabant, 22-09-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:5870](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Land van Cuijk.

Bestemmingsplan Buitengebied 2018

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder a, 2.1 lid 1 aanhef en onder c, 2.12 lid 1 aanhef en onder a, sub 1

Omgevingswet

Invoeringswet Omgevingswet 4.13, 4.14

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 3.202

Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (IOV)

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. ACHTERGRONDBELASTING. OBM. OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. Afwijzing aanvraag omgevingsvergunning voor het realiseren van overdekte uitlopen aan bestaande stallen en plaatsen van een keermuur bij pluimveehouderij. I.c. wordt geoordeeld dat de vergunning terecht is geweigerd. Eiseres voldoet niet aan de eis dat de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten in het buitengebied niet hoger mag zijn dan 20%. Bepalend voor de berekening van de achtergrondbelasting is de omvang van de bijdrage van een ander bedrijf aan de [adres]. Daarbij moet worden gerekend met de veebezetting in de omgevingsvergunning beperkte milieutoets van dat bedrijf omdat die vergunning niet is uitgewerkt.

[...] 6. Eiseres betwist dat artikel 4.13 van de IOw van toepassing is omdat zij van mening is dat de OBM is uitgewerkt. Volgens haar is artikel 4.14 van de IOw van toepassing. [...]

[...] 6.2. In deze zaak is niet in geschil dat het bedrijf van eiseres wordt uitgebreid waardoor het slot op de muur wordt verbroken. Er moet worden voldaan aan artikel 3.3.5, onder e, van de planregels

en artikel 2.73, tweede lid, onder d, van de IOV, ofwel de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten in het buitengebied mag niet hoger zijn dan 20%. Bepalend voor de berekening van de achtergrondbelasting is de omvang van de bijdrage van het andere bedrijf aan de [adres]. Als wordt gerekend met de veebezetting als vergund in de natuurvergunning, dan wordt voldaan aan artikel 3.3.5, onder e, van de planregels. Als wordt gerekend met de veebezetting in de OBM, dan wordt hieraan niet voldaan. Met andere woorden, vormt de OBM of de natuurvergunning het uitgangspunt bij de berekening van de achtergrondbelasting van het bedrijf van eiseres.

[...] 6.4. Tot 1 januari 2013 was voor het in werking hebben van het bedrijf aan de [adres] een omgevingsvergunning (milieu) als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wabo vereist. Het bedrijf was tot dat moment vergund in de revisievergunning van 17 mei 2005.

6.5. Na 1 januari 2013 was geen omgevingsvergunning milieu (als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wabo) meer vereist. In artikel 2.2a, eerste lid, onder i van het Besluit omgevingsrecht (Bor) is bepaald dat een OBM noodzakelijk is voor het houden van vleeskalveren in deze aantallen omdat voor het oprichten of wijzigen van een installatie voor het fokken en mesten van meer dan 1200 vleesrunderen moet worden beoordeeld of een milieueffectrapportage moet worden opgesteld. In bijlage I, categorie 8 van het Bor is bepaald dat voor het houden van minder dan 1200 vleesrunderen geen vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, is vereist. Ingevolge artikel X bij het Besluit van 14 september 2012 tot wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (agrarische activiteiten in het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer⁴, verder Besluit) is de revisievergunning van 17 mei 2005 voor het bedrijf aan de [adres] gelijkgesteld met een omgevingsvergunning voor die activiteit op grond van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i, van de Wabo, ofwel, een OBM.

6.6. De vervolgvraag is of deze OBM kan uitwerken, met andere woorden, of die OBM nog betekenis heeft. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) heeft in de uitspraak van 22 februari 2017⁵ over de intrekking van een OBM het volgende overwogen naar aanleiding van een standpunt van het (in die zaak) bevoegde gezag dat een OBM is uitgewerkt als de oprichting van de veehouderij al lang geleden heeft plaatsgevonden: *“De enkele omstandigheid dat vergunde activiteiten zijn uitgevoerd, sluit intrekking van de desbetreffende vergunning niet uit, mits daarvoor gronden bestaan. Zo kan bijvoorbeeld een vergunning voor het bouwen van bouwwerken ook na voltooiing van die bouwwerken worden ingetrokken (...)*. In de uitspraak van de Afdeling van 19 december 2018⁶ wordt naar deze uitspraak verwezen in reactie op een beroepsgrond dat niet extern kan worden gesaldeerd met een OBM omdat die zou zijn uitgewerkt na de oprichting, wijziging of uitbreiding van de inrichting. Intrekking kan leiden tot handhavend optreden tegen het zonder vergunning verrichten van deze activiteiten, aldus de Afdeling.

6.7. Naar het oordeel van de rechtbank zijn er geen gronden voor het oordeel dat de OBM voor het bedrijf aan de [adres] is uitgewerkt of, liever gezegd, dat de OBM geen betekenis meer heeft. De rechtbank vindt steun voor dit oordeel in de nota van toelichting bij het Besluit. [...]

6.8. Het is duidelijk dat de wetgever met het overgangsrecht in artikel X van het Besluit de situatie voor ogen heeft gehad dat een bedrijf met een onherroepelijke milieuvergunning in werking is en activiteiten verricht. Hierbij zaten ook talloze bedrijven die al lang waren opgericht en al beschikten over stallen waarin dieren werden gehouden die al lang waren opgericht. De milieuvergunningen voor deze bedrijven zijn desondanks gelijkgesteld met een OBM. Als een OBM uitgewerkt zou kunnen raken dan wel geen enkele betekenis meer zou hebben omdat de stallen al zijn gebouwd, dan had het overgangsrecht in artikel X van het bestreden besluit geen enkele bestaansreden

gehad. Dit is niet anders voor de situatie waarin het bedrijf tijdelijk geen of minder dieren houdt en later weer meer dieren houdt. Voor het opnieuw houden van dieren in een reeds opgerichte stal, is geen OBM nodig als daarvoor al een OBM was verleend (dan wel een milieuvergunning die is gelijkgesteld met een OBM). Dit is alleen anders voor de situatie waarin geen dieren zijn gehouden en de stallen zijn gesloopt. Voor het oprichten van nieuwe stallen om weer vleesrundvee te gaan houden was onder het oude recht een nieuwe OBM vereist ingevolge artikel 2.2.a, vierde lid, onder a1, van het Bor.

6.9. Uit het controlerapport blijkt dat het bedrijf leegstaat en de dierplaatsen in stallen D, E en G en een deel van stal A nog wel aanwezig zijn. Er konden dieren worden gehouden zonder dat een nieuwe OBM nodig was. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat de Afdeling in de uitspraak van 10 april 2024 ([ECLI:NL:RVS:2024:1363](#)) heeft geoordeeld dat geen melding is vereist als er minder dieren worden gehouden maar er geen blijvende intentie is om minder dieren te houden.

6.10. De van rechtswege ontstane OBM was niet uitgewerkt. De OBM kan worden benut en kon ook worden ingetrokken. De OBM heeft dus nog betekenis. Op grond van artikel 4.13 IOW geldt een oude OBM onder de Ow als een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. In dit geval betreft het een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 3.202 van het Bal. Over deze vergunning beschikt de derde-partij dus nog. Daarom heeft het college de in de OBM vergunde aantallen dieren in beginsel bij de berekening van de achtergrondbelasting kunnen betrekken. In de toelichting op artikel 8.1.10 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet⁸ ziet de rechtbank geen aanleiding voor een ander oordeel. De beroepsgrond dat de OBM is uitgewerkt, slaagt dus niet. De OBM vormt het uitgangspunt bij de berekening van de achtergrondbelasting van het bedrijf van eiseres. [...]

JnB 2025, 996

Rechtbank Gelderland, 26-08-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:7126](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 4:84

beleidsregels voor grondgebonden woningen (beleidsregels)

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. KRUIMEL. BELEIDSREGELS. Afwijzing aanvraag omgevingsvergunning voor bouwen kamer op locatie waar voorheen een schuur stond. In het voorliggende geval is het niet mogelijk om van de in de hogere regelgeving gegeven mogelijkheid (de kruimelgevallenregeling) gebruik te maken. I.c. wordt geoordeeld dat het college bevoegd is om een restrictief beleid te voeren ten aanzien van de toepassing van kruimelgevallenregeling. In het voorliggende geval kan echter in het geheel geen gebruik worden gemaakt van de kruimelgevallenregeling omdat de beleidsregels dezelfde voorwaarden bevat als de voorschriften van het bestemmingsplan én het college bovendien op voorhand heeft uitgesloten gebruik te maken van de in artikel 4:84 neergelegde bevoegdheid om af te wijken. Dit verdraagt zich niet met de systematiek van de Wabo alsmede met de Awb.

JnB 2025, 997

MK Rechtbank Overijssel, 23-09-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:5678](#)

minister van Klimaat en Groene Groei, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a en e, sub 2, 2.14

Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB)

WABO. MIJNBOUWWERK. Omgevingsvergunning voor uitvoeren diepboring en bijbehorende activiteiten. I.c. wordt geoordeeld dat in het bestreden besluit deugdelijk is gemotiveerd dat zal worden gehandeld in overeenstemming met de NRB. De Minister hanteert de NRB als preventief bodembeschermingsbeleid. Voldoende aannemelijk is gemaakt dat het risico voor de bodem door de getroffen voorzieningen en de genomen maatregelen verwaarloosbaar is. Ten aanzien van de door eiseres gestelde vrees voor bodemdaling als gevolg van de duur van de winning en het verhoogde maximale productieniveau, geldt dat dat aspect geen deel uitmaakt van het in artikel 2.14 van de Wabo neergelegde toetsingskader voor de verlening van een omgevingsvergunning voor deze activiteit (het boren van de put). Dat aspect kan aan de orde komen in het kader van het bij de ABRS ingestelde beroep tegen het besluit waarbij het winningsplan is gewijzigd. Op grond van wat eiseres verder heeft aangevoerd bestaat geen aanleiding om aan te nemen dat de Minister onvoldoende rekening heeft gehouden met de gevolgen van het milieu en andere in artikel 2.14 van de Wabo genoemde omstandigheden.

JnB 2025, 998

MK Rechtbank Oost-Brabant, 22-09-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:5871](#)

college van burgemeester en wethouders van Land van Cuijk, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e en i

Besluit omgevingsrecht (Bor)

WABO-milieu. I.c. worden in het bestreden besluit twee (van elkaar afwijkende) wijzen van in werking zijn van de inrichting, met andere woorden, twee situaties vergund. Dit wordt ook wel een of-of vergunning genoemd. In het bestreden besluit is voor situatie 1 een OBM verleend en zijn maatwerkvoorschriften opgelegd. Voor situatie 2 is een omgevingsvergunning milieu verleend. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 14-06-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2331](#). Geoordeeld wordt dat het vergunnen van twee situaties in één vergunning in strijd is met de systematiek van de Awb, de Wabo en het Bor. Naast de in voormelde uitspraak genoemde nadelen, is in dit geval slechts in de titel van de paragraaf van de vergunningvoorschriften en maatwerkvoorschriften aangegeven op welke situatie de voorschriften betrekking hebben. Gelet op het voornemen van vergunninghoudster om op termijn alleen vleeskuikens te houden, zal het bestreden besluit voor zover hierin een vergunning is verleend voor het houden van vleeskalkoenen worden vernietigd. De rechtbank beoordeelt nog wel of het resterende deel van het bestreden besluit (de vergunning voor het houden van vleeskuikens) rechtmatig is en wijzigt enkele geluidsvoorschriften.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Omgevingswet”.

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- Rechtbank Den Haag, 18-09-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:17550](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2025, 999

MK Rechtbank Oost-Brabant, 17-09-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:5789](#)

staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur als rechtsopvolger van de Minister voor Natuur en Stikstof.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.4, 2.7

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. NATUURVERGUNNING. REFERENTIESITUATIE. MILIEUTOESTEMMING. PROJECT. PASSENDE MAATREGELEN. Afwijzing

handhavingsverzoek en verzoek treffen passende maatregelen met betrekking tot drainage onder landingsbanen op voormalige luchtmachtbasis. I.c. wordt geoordeeld dat geen natuurvergunning als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb en artikel 5.1, eerste lid onder e, van de Omgevingswet is vereist. Dat betekent dat geen sprake is van een overtreding van deze bepalingen. De Staatssecretaris was dan ook niet bevoegd om tot handhaving over te gaan. De weigering om passende maatregelen te nemen is onvoldoende gemotiveerd.

OMGEVINGSWET. Artikel 11.9 van het Bal geeft de bevoegdheid maatwerkvoorschriften op te leggen ter invulling van de in artikel 11.6 opgenomen zorgplicht. Naar het oordeel van de rechtbank kunnen hierbij ook minder verstrekkende voorschriften worden opgenomen over een minimale grondwaterstand en monitoring van de hoeveelheid water die wordt geloosd teneinde meer informatie te verkrijgen over de effecten van de drainage.

[...] *Is een natuurvergunning nodig voor de drainage en het gemaal?*

[...] 7.3. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) is in de uitspraak van 18 december 2024¹ onder meer ingegaan op de referentiesituatie. [...]

7.4. Naar het oordeel van de rechtbank kan een referentiesituatie nog steeds worden ontleend aan een milieutoestemming als wordt voldaan aan de door de Afdeling gestelde randvoorwaarden, ongeacht de aard van de gevolgen van deze milieutoestemming. Met andere woorden, het maakt niet uit of het gevolg een stikstofdepositie betreft of een effect op de (grond)waterstand. Het is dus in beginsel mogelijk dat voor de drainage een referentiesituatie aan de Hinderwetvergunning wordt ontleend.

7.5. [...] De rechtbank is van oordeel dat de drainage en het gemaal zijn vergund in de Hinderwetvergunning en vervolgens ook in de revisievergunning uit 2009. De revisievergunning omvat immers de gehele inrichting, inclusief de drainage en het gemaal. De rechtbank is niet gebleken dat het gemaal en de drainage niet structureel in gebruik zijn. Dat in de referentiesituatie geen expliciete beperkingen zijn gesteld aan de capaciteit van het gemaal dan wel de hoeveelheid water die door een drainage wordt onttrokken en vervolgens met het gemaal wordt geloosd op het oppervlaktewater, geeft geen aanleiding voor een ander oordeel.

7.6. De rechtbank beschouwt de vervanging van de opvoerpompen in 2020 als een voortzetting van een bestaand project. Iledige overeenstemming met het project waarvoor in 1991 een

Hinderwetvergunning iDe vergunde drainage en het vergunde gemaal zijn al sinds de aanlegfase in gebruik. De locatie van het gemaal en de drainage zijn niet verplaatst. Ook na de vervanging van de pompen is de drainage ongewijzigd voortgezet en hebben geen wijzigingen in het doel van de drainage, het drainagesysteem of het gemaal plaatsgevonden. Er zijn geen wijzigingen aangebracht in de werking van het gemaal, het gemaal treedt in werking bij een bepaalde grondwaterstand. Het doel is nog steeds om het grondwaterpeil onder de start- en rolbaan 1 meter tot 0,30 cm onder het maaiveld te houden. In zoverre is sprake van een vos verleend. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat Defensie onweersproken heeft gesteld dat er nu drie pompen zijn geplaatst met een lagere maximale pompcapaciteit.. De enkele vervanging van een onderdeel van het gemaal door een moderner onderdeel is geen relevante wijziging. Dat betekent dat wat betreft de drainage en het gemaal nog steeds sprake is van de voortzetting van één-en-hetzelfde project ten opzichte van het project waarvoor de Hinderwetvergunning is verleend. Daaruit volgt dat geen natuurvergunning nodig is voor de drainage, het gemaal en de zich daarin bevindende pompen. De rechtbank vindt steun voor dit oordeel in de uitspraak van de Afdeling van 23 juli 2025.2 [...] De omstandigheid dat de benodigde watervergunning ontbreekt, betekent echter niet dat de milieutoestemming vervalt. De vergunningplicht in de keur (thans de waterschapsverordening) houdt verband met de pompcapaciteit. De vergunningplicht is opgenomen ter bescherming van de belangen rondom de waterkwantiteit en staat los van de vergunningplicht voor het in werking hebben van een inrichting (respectievelijk het verrichten van een milieubelastende activiteit).

7.7. De rechtbank concludeert dat voor de drainage onder de start- en rolbaan geen natuurvergunning als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb en artikel 5.1, eerste lid onder e, van de Omgevingswet is vereist. Dat betekent dat geen sprake is van een overtreding van deze bepalingen. De Staatssecretaris was dan ook niet bevoegd om tot handhaving over te gaan.

Moeten er passende maatregelen worden getroffen?

[...] 8.3. De aanschrijvingsbevoegdheid in artikel 2.4 van de Wnb biedt een grondslag voor een algemeen verbindend voorschrift (zoals een provinciale omgevingsverordening), maar kan ook in individuele gevallen worden gebruikt. De rechtbank oordeelde in de uitspraak van 20 november 20244 dat artikel 2.4 van de Wnb geen grondslag biedt om een omgevingsvergunning in te trekken. De mogelijkheden om een omgevingsvergunning in te trekken, staan limitatief genoemd in artikel 2.33 van de Wabo. Op grond van de Wnb kunnen omgevingsvergunningen niet worden ingetrokken. Artikel 2.4, vierde lid, van de Wnb biedt wel een brede bevoegdheid om een individueel bedrijf te verplichten om het uitoefenen van een activiteit te staken of niet uit te voeren. Dit kan betekenen dat de uitoefening van een activiteit die op grond van een andere wettelijke toestemming zoals een omgevingsvergunning is toegestaan, moet worden gestaakt, ook al blijft de omgevingsvergunning dan wel ongewijzigd bestaan. Met andere woorden: het kan betekenen dat geen volledig gebruik mag worden gemaakt van de geldende omgevingsvergunning en dat beperkingen worden gesteld aan het gebruik van het gemaal.5 De rechtbank merkt in dit kader ook op dat artikel 2.4, derde lid, van de Wnb ook de minder verdergaande bevoegdheid geeft om handelingen slechts uit te voeren overeenkomstig de gegeven voorschriften. De Staatssecretaris was op grond van artikel 1.3, vijfde lid, van de Wnb bevoegd om gebruik te maken van de aanschrijvingsbevoegdheid in artikel 2.4 van de Wnb.

8.4. De Staatssecretaris is onder de Omgevingswet op grond van artikel 11.4 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), in combinatie met 4.12, tweede lid, onder 3 en 4 van het Omgevingsbesluit het bevoegd gezag om maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 11.9, in combinatie met 11.6 van het Bal te stellen in individuele gevallen. Artikel 11.9 van het Bal geeft de

bevoegdheid maatwerkvoorschriften op te leggen ter invulling van de in artikel 11.6 opgenomen zorgplicht. Naar het oordeel van de rechtbank kunnen hierbij ook minder verstrekkende voorschriften worden opgenomen over een minimale grondwaterstand en monitoring van de hoeveelheid water die wordt geloosd teneinde meer informatie te verkrijgen over de effecten van de drainage

8.5. Het meest verstrekkende verweer van de Staatssecretaris is dat artikel 2.4 van de Wnb geen bevoegdheid zou bieden om op verzoek van een derde individuele bedrijven aan te schrijven. De rechtbank is het hier niet mee eens. Het intrekken van een natuurvergunning kan namelijk onderdeel uitmaken van een pakket aan passende maatregelen die er samen voor zorgen dat een verslechtering wordt voorkomen. Het college kan bij deze afweging ook de mogelijkheid betrekken om andere natuurvergunningen bij wijze van passende maatregel in te trekken, zodat bij een besluit tot intrekking van een natuurvergunning niet doorslaggevend is of dat op verzoek of ambtshalve is gedaan. Steun voor dit oordeel vindt de rechtbank in rechtsoverweging 6 van de uitspraak van de Afdeling van 2 juli 20256.

[...] 8.7. De rechtbank zal de rechtmatigheid van het bestreden besluit beoordelen met inachtneming van de rechtspraak van de Afdeling, zoals deze is uiteengezet in de uitspraken van 20 januari 20217, 18 december 20248 en 2 juli 20259. [...]

[...] 8.12. De rechtbank concludeert dat de Staatssecretaris met de verwijzing naar het LESA-rapport onvoldoende heeft onderbouwd dat met andere passende maatregelen die worden genoemd in het rapport, alsmede met de andere maatregel met betrekking tot de berekening van agrarische percelen de (dreigende) verslechtering van de betrokken habitattypes in voldoende mate wordt tegengegaan. De rechtbank is daarnaast van oordeel dat de Staatssecretaris met de enkele verwijzing naar het LESA-rapport niet inzichtelijk heeft gemaakt of andere passende maatregelen worden getroffen binnen afzienbare termijn en wanneer die passende maatregelen worden getroffen. In zoverre is het bestreden besluit onvoldoende gemotiveerd. [...]

JnB 2025, 1000

MK Rechtbank Midden-Nederland, 10-09-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:4891](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. OVERTREDING. PAS-MELDER. VOORTOETS.

OMVANG PROJECT. Afwijzing handhavingsverzoek uitbreiding vleesverwerkingsbedrijf.

Nieuwe beslissing op bezwaar na vernietiging. I.c. wordt geoordeeld dat gedeputeerde staten zich op basis van de voortoets op het standpunt hebben kunnen stellen dat op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat significante gevolgen kunnen optreden door de depositie van stikstof als gevolg van activiteiten van derde-partij. Dit betekent dat het bedrijf geen natuurvergunning nodig heeft en geen sprake is van een overtreding van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. **LUCHTWASSER.** I.c. wordt geoordeeld dat de luchtwasser als standaardonderdeel van het project gezien moet worden. Het gaat hier om een stal met RAV-code D3.2.15.4 en daarbij is de luchtwasser verplicht. In deze zaak mocht, gelet op de bedrijfsspecifieke situatie bij derde-partij en de uitgevoerde metingen in de voortoets, wel uitgegaan worden van een emissiereductie van 85%. **CUMULATIEVE EFFECTEN.** In de voortoets is niet gekeken naar cumulatieve effecten met andere projecten. **Motiveringsgebrek** wordt gepasseerd. De deposities van de PAS-melders behoeven niet in cumulatietoets betrokken te worden, omdat deze dan dubbel zouden worden geteld. De activiteiten van PAS-

melders zijn immers al gerealiseerd en de deposities worden daardoor bij de AERIUS-berekening in de achtgrondwaarden meegenomen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2025, 1001

ABRS, 01-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:4662](#)

college van burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf.

Wet ruimtelijke ordening (Wro)

PLANSCHADE. UITLEG BEGRIP PLANREGELS. Afwijzing tegemoetkoming in planschade. De rechtbank heeft onder verwijzing naar Van Dale Groot Woordenboek der Nederlandse Taal overwogen dat het college het begrip 'versterken' in bijlage 1 bij de planregels heeft mogen opvatten als het verdichten van de bestaande groenstrook en niet het verbreden van die strook. De rechtbank wordt niet gevolgd. In bijlage 1 staat dat de bestaande beplanting moet worden gehandhaafd en daarnaast moet worden versterkt met een strook nieuwe bomen en heesters. Door aan het woord 'versterken' de woorden 'met een strook' toe te voegen, kan dit niet anders worden begrepen dan dat de bestaande beplantingstrook gelegen tussen de golfbaan en het zonnepaneelveld moet worden uitgebreid met een strook met nieuwe bomen en heesters. Dat, zoals het college in zijn schriftelijke uiteenzetting en op de zitting heeft aangegeven, bij het vaststellen van het bestemmingsplan het aanleggen van een nieuwe groenstrook aan de westzijde van het zonnepaneelveld niet nodig werd geacht, kan wellicht zo zijn, maar zo is dat in het bestemmingsplan, meer in het bijzonder in artikel 2.1.2, onder c, aanhef en onder 4, aanhef en onder g, van de planregels, gelezen in samenhang met bijlage 1 bij de planregels, niet geregeld. Pas als de planregel op zichzelf niet duidelijk is, wordt naar de samenhang met de andere planregels en de bedoeling van de planwetgever, zoals die blijkt uit de plantoelichting, gekeken.

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- MK ABRS, 01-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:4657](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB 2025, 1002

MK CRvB, 25-09-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1422](#)

minister van Defensie.

Algemeen Militair Ambtenarenreglement (AMAR) 134

Wet ambtenaren defensie (Wad) 12

Handboek onderscheidingen (Handboek)

Voorschrift 2-1593: Tenuen voor militairen van de Koninklijke Landmacht (Tenuevoorschrift)

MILITAIR AMBTENARENRECHT. BUITENLANDSE ONDERSCHIEDING OP MILITAIR UNIFORM.

De afwijzing van het verzoek van appellant om het buitenlands onderscheidingsteken van de Orde van Rizal uit de Filipijnen op zijn militair uniform te mogen dragen is terecht.

Aangevallen uitspraak vernietigd.

5.3.3. [...] Vaststaat dat de wetgever niets heeft bepaald over de taak (bevoegdheid) van de minister om toestemming te verlenen voor het dragen van een buitenlandse onderscheiding op het uniform. Het gaat dus om een buitenwettelijke bestuurstaak. [...]

5.3.5. De conclusie is dat de minister beschikt over een buitenwettelijke bevoegdheid om toestemming te verlenen voor het dragen van een buitenlandse onderscheiding op het uniform en dus bevoegd was om de aanvraag van betrokkene af te wijzen. De rechtbank heeft dit niet onderkend. Het hoger beroep slaagt dus. [...]

5.4. Tussen partijen is in geschil of de minister de aanvraag van betrokkene heeft mogen afwijzen omdat het onderscheidingsteken van de Orde van Rizal niet is ingesteld door of namens een staatshoofd. [...]

5.7.2. Vaststaat dat de onderscheiding van de Orde van Rizal niet is ingesteld en verleend door of namens de Republiek der Filipijnen of het staatshoofd daarvan. Dat deze onderscheiding, zoals uit de brief van de ambassadeur blijkt, wel door de Republiek der Filipijnen wordt erkend, bevestigt dat alleen maar. Dat de Orde van Rizal in de Filipijnen de status van 'public corporation' heeft, kan evenmin leiden tot het oordeel dat een onderscheiding van deze orde is verleend door of namens de staat of staatshoofd. Dat het persoonlijke belang van betrokkene om de onderscheiding op het uniform te mogen dragen zwaarder zou moeten wegen dan de met de toestemmingsbevoegdheid gewaarborgde belangen is gesteld noch gebleken. Dit betekent dat de minister de aanvraag van betrokkene om de onderscheiding van de Orde van Rizal op zijn uniform te mogen dragen heeft kunnen weigeren.

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB 2025, 1003

Rechtbank Den Haag, 22-08-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:17398](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, verweerder (de minister).

Tijdelijk besluit eenmalig bedrag ouderen van Surinaamse herkomst (Tijdelijk besluit) 3 aanhef en onder c

TIJDELIJK BESLUIT EENMALIG BEDRAG OUDEREN VAN SURINAAMSE HERKOMST.

LEEFTIJDVOORWAARDE. Tussen partijen is niet in geschil dat eiser nog geen 18 jaar oud was toen hij naar Nederland is gekomen en hij daarom niet voldoet aan de voorwaarde van artikel 3, aanhef en onder c, van het Tijdelijk besluit. Eiser heeft op 17-jarige leeftijd een volledig zelfstandige en bewuste keuze gemaakt om naar Nederland te verhuizen en om niet in Suriname te blijven. De situatie van eiser sluit dan ook precies aan bij het doel van deze voorwaarde. De rechtbank ziet in dit geval dan ook aanleiding om de voorwaarde van artikel 3, aanhef en onder c, van het Tijdelijk besluit voor eiser buiten toepassing te laten. Gegrond beroep. De rechtbank voorziet zelf en bepaalt dat verweerder aan eiser het eenmalig bedrag van € 5.000,- op grond van het Tijdelijk besluit toekent.

Zie voorts de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 22 augustus 2025,

[ECLI:NL:RBDHA:2025:17400](#).

JnB 2025, 1004

Rechtbank Den Haag, 22-08-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:17397](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, verweerder (de minister).

Tijdelijk besluit eenmalig bedrag ouderen van Surinaamse herkomst (Tijdelijk besluit) 3 aanhef en onder a

TIJDELIJK BESLUIT EENMALIG BEDRAG OUDEREN VAN SURINAAMSE HERKOMST. Naar het oordeel van de rechtbank kan het eiseres als gevolg van de zwangerschapscomplicaties en de bevalling niet worden aangerekend dat zij niet voor 25 november 1975 naar Nederland is gekomen. De rechtbank ziet in dit geval dan ook aanleiding om de voorwaarden van artikel 3, aanhef en onder a, van het Tijdelijk besluit voor eiseres buiten toepassing te laten. Gegrond beroep. De rechtbank voorziet zelf en bepaalt dat verweerder aan eiseres het eenmalig bedrag van € 5.000,- op grond van het Tijdelijk besluit toekent.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2025, 1005

MK CRvB, 30-09-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1276](#)

college van burgemeester en wethouders van Venlo.

Jeugdwet (Jw)

Verordening jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning Venlo 2015 (Verordening)

JEUGDWET. INGANGSDATUM EN TARIEF PGB. Er is geen aanleiding om de ingangsdatum voor de verstrekte voorziening in de vorm van een pgb voor jeugdhulp door een van de ouders op een eerdere datum te bepalen.

Het is niet gesteld en ook niet gebleken dat betrokkene met het pgb-tarief van € 20,- niet in staat is om deze jeugdhulp in te kopen. Niet valt daarom in te zien dat dit uurloon voor hem niet toereikend is.

5.2.1. Vooropgesteld wordt dat de Jw geen regels bevat over de ingangsdatum van een voorziening voor jeugdhulp. De Verordening jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning Venlo 2015 (Verordening) bevat hierover ook geen regels.

5.2.3. [...] Het college heeft voor de ingangsdatum aansluiting gezocht bij de laatste dag van de onderzoeksfase. Hierbij heeft het college als vertrekpunt genomen acht weken na de datum van de aanvraag van 26 maart 2021. In de omstandigheden van dit geval is betrokkene hiermee niet tekortgedaan. Er is geen aanleiding om de ingangsdatum op een datum te bepalen die nog verder teruggaat. [...]

Hoogte van het tarief van het pgb, bestreden besluit 2

5.3. Het college heeft aangevoerd dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat voor het uurtarief moet worden aangesloten bij de hoogste periodiek behorende bij de salarisschaal FWG30 van de cao VVT. Deze beroepsgrond slaagt. Daarbij is het volgende van betekenis. [...]

5.8.1. Het gaat in deze zaak om jeugdhulp verleend door het sociaal netwerk, namelijk door één van de ouders van betrokkene.

5.8.2. De gemeente Venlo hanteert als pgb-tarief voor deze jeugdhulp een uurloon van € 20,-. [...] Betrokkene wil jeugdhulp inkopen bij zijn moeder. Het is niet gesteld en ook niet gebleken dat betrokkene met dit pgb-tarief niet in staat is om deze jeugdhulp in te kopen. Niet valt daarom in te zien dat een uurloon van € 20,- voor hem niet toereikend is.

5.8.3. Uit het voorgaande volgt dat het college het uurtarief voor de berekening van het pgb heeft mogen bepalen op € 20,-.

Zie voorts de uitspraak van de CRvB van 30 september 2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1380](#).

De Raad heeft bij deze uitspraak een [nieuwsbericht](#) ("Gemeente mocht pgb-uurtarief baseren op minimumloon").

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

AVG

JnB 2025, 1006

MK Rechtbank Gelderland, 07-08-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:6547](#)

Autoriteit Persoonsgegevens, verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) 5 lid 1 aanhef en onder f, 32 lid 1 en 2

AVG. BESTUURLIJKE BOETE. OVERTREDER. Opleggen boete wegens overtreding artikel 5, eerste lid, aanhef en onder f, in samenhang met artikel 32, eerste en tweede lid, van de AVG. I.c. is tussen partijen niet in geschil dat in het algemeen geldt dat in geval van faillissement de verwerkingsverantwoordelijkheid van persoonsgegevens in de boedel overgaat van de failliet naar de curator. Dat geldt niet voor zover de curator feitelijk niet over die gegevens beschikt en daar redelijkerwijs ook niet over kon beschikken.

Tussen partijen is in geschil of eiser in zijn hoedanigheid van curator in het faillissement van [naam stichting], in dit geval beschikte of redelijkerwijs kon beschikken over de persoonsgegevens die op de harde schijf in een server zijn aangetroffen. Geoordeeld wordt dat eiser beschikte dan wel redelijkerwijs kon beschikken over de persoonsgegevens op de harde schijf. Omdat eiser niet alleen over de gegevens op de harde schijf kon beschikken maar, indien hij voldoende onderzoek had gedaan, ook invloed had kunnen uitoefenen op de verwerking ervan, is eiser aan te merken als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG.

Geoordeeld wordt dat sprake is van een overtreding. Gelet op de aard en de omvang van de aangetroffen persoonsgegevens staat de boete (na matiging) in verhouding tot de ernst van de normschending.

[Naar inhoudsopgave](#)

Open overheid

JnB 2025, 1007

MK ABRS, 10-09-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:4322](#)

college van burgemeester en wethouders van Breda, appellant.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 10 lid 2 aanhef en onder e

WOB. VERZOEK. EERBIEDIGING PERSOONLIJKE LEVENSSFEER. NAMEN ADVOCATEN. I.c. wordt geoordeeld dat het college terecht openbaarmaking van de namen van advocaten heeft geweigerd. Het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer verzet zich tegen openbaarmaking van namen van medewerkers die niet wegens hun functie in de openbaarheid treden, tenzij de indiener van het desbetreffende Wob-verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat het belang van de openbaarheid in een concreet geval zwaarder weegt. Verwijzing naar ABRS 31-01-2018, [ECLI:NL:RVS:2018:321](#), r.o. 3.2. Advocaten treden niet zonder meer vanuit hun functie in de openbaarheid. Advocaten hebben een bijzondere positie binnen de rechtsstaat. Zij verlenen rechtsbijstand en geven juridisch advies. Zij zijn daarbij onder meer gebonden aan de kernwaarden onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid. Om hun functie volgens deze kernwaarden uit te oefenen zullen advocaten in beginsel juist

niet in de openbaarheid treden. Dat advocaten ook als procesvertegenwoordiger namens het college optreden, maakt dit niet anders. Verwijzing naar ABRS 17-04-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1231](#), r.o. 7.2. Nu het in deze zaak gaat om de namen van advocaten, en zij niet wegens hun functie in de openbaarheid treden, was het aan wederpartij om aannemelijk te maken dat het belang van de openbaarheid zwaarder weegt dan het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de desbetreffende advocaten. Dat heeft hij niet gedaan.

[Naar inhoudsopgave](#)

Openbare manifestaties

Jnb 2025, 1008

MK Rechtbank Noord-Holland, 18-09-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:10567](#)

burgemeester van de gemeente Heemstede, verweerder.

EVRM 11

Grondwet 9, 10

Wet openbare manifestaties (Wom) 2, 5

WOM. BETOGING. BEPERKINGEN. VOORSCHRIFTEN. Opleggen beperkingen en voorschriften aan Pro Life betogingen bij abortuskliniek. **REIKWIJDTE BETOGINGSRECHT.** Omdat de betogingen van eiseres zijn gericht op het uiten van een mening op politiek, maatschappelijk en/of ethisch gebied dient in beginsel ervan uit te worden gegaan dat de betogingen een betoging zijn in de zin van de Wom. Dat eiseres heeft gekozen om haar betogingen te houden in de vorm van flyer en het aanspreken van bezoekers van de kliniek, maakt dit niet anders. Ook al spreken deelnemers individuele personen aan, zij doen dit nog steeds omdat zij een mening op een politiek, maatschappelijk en/of ethisch gebied uitdragen. De betogingen van eiseres en het individueel aanspreken valt (gelet op haar oogmerk) daarom onder de vrijheid van betoging als bedoeld in artikel 9 van de Grondwet en artikel 11 van het EVRM. **WANORDELIJKHEDEN.** I.c. wordt geoordeeld dat verweerder zich over de betogingen in 2023 en 2024 op het standpunt kon stellen dat sprake is van vrees voor wanordelijkheden, zodat verweerder op zichzelf de bevoegdheid had om op deze grond voorschriften en beperkingen op te leggen. **PSYCHISCHE GEZONDHEID.** Onvoldoende aanleiding wordt gezien om op voorhand uit te sluiten dat de psychische gezondheid ook onder bescherming van de gezondheid, zoals opgenomen in artikel 2 Wom kan vallen. **NOODZAKELIJK EN PROPORTIONEEL.** Het voorschrift dat betogers passanten en bezoekers van de kliniek niet individueel mogen aanspreken, is niet noodzakelijk. Daarnaast is het voorschrift te verstrekkend.

[Naar inhoudsopgave](#)

Toeslagen

JnB 2025, 1009

ABRS, 01-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:4647](#)

Dienst Toeslagen.

Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) 9 lid 2

Vreemdelingenwet 8

TOESLAGEN. HUURTOESLAG. ZORGTOESLAG. In geschil is of appellant na de toezegging van de IND in december 2023 en het jaar 2024 recht had op zorg- en huurtoeslag. I.c. wordt geoordeeld dat het te ver gaat om in deze situatie waarin de voorzieningenrechter het verzoek om een voorlopige voorziening langdurig niet behandelt en [persoon] van de IND zelf voorlopig in Nederland mag blijven, aan [persoon] tegen te werpen dat zij er niet op heeft aangedrongen dat de voorzieningenrechter zou bepalen dat zij op dat moment niet zou worden uitgezet. Een redelijke uitleg van artikel 9, tweede lid, van de Awir brengt mee dat in de voorliggende situatie de aanspraak op een tegemoetkoming niet vervalt.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Procesrecht

JnB 2025, 1010

MK ABRS, 01-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:4668](#)

minister van Asiel en Migratie.

Awb 4:6 lid 1, 7:3 b

PROCESRECHT. Arbeid als zelfstandige. De minister heeft terecht van horen afgezien, ondanks nieuwe stukken. De minister heeft de aanvraag terecht met toepassing van artikel 4:6, eerste lid, van de Awb afgewezen, ondanks nieuw ondernemingsplan.

3. De minister klaagt in haar tweede grief, onder verwijzing naar vaste rechtspraak van de Afdeling over de hoorplicht bij Turkse vreemdelingen die een aanvraag hebben ingediend voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd met als beperking 'arbeid als zelfstandige', terecht dat de rechtbank haar ten onrechte een hoorplicht heeft opgelegd. De minister mag op grond van artikel 7:3, aanhef en onder b, van de Awb van horen in bezwaar afzien, als er op voorhand redelijkerwijs geen twijfel over mogelijk is dat de bezwaren niet kunnen leiden tot een andersluidend besluit. Betrokkene heeft in bezwaar weliswaar nieuwe stukken overgelegd, maar dat neemt niet weg dat de minister er terecht op wijst dat er nog steeds stukken ontbreken, zoals branchegegevens van de specifieke markt waarop de onderneming zich richt, concrete intentieverklaringen of overeenkomsten van opdrachten, gegevens ter onderbouwing van de competenties van betrokkene en definitieve jaarrekeningen. Daarom heeft betrokkene nagelaten om essentiële informatie te verstrekken, terwijl het hem duidelijk was welke stukken hij nog moest overleggen. [...]

3.1. De minister voert in haar derde grief terecht aan dat de rechtbank niet heeft onderkend dat zij de aanvraag terecht met toepassing van artikel 4:6, eerste lid, van de Awb heeft afgewezen. De omstandigheid dat betrokkene een nieuw ondernemingsplan heeft overgelegd, maakt niet dat de minister de aanvraag niet met toepassing van die bepaling heeft mogen afwijzen. De minister heeft dit nieuwe ondernemingsplan in het besluit van 16 december 2021 vergeleken met een eerder overgelegd ondernemingsplan van betrokkene van 16 juli 2020. Zij heeft hierbij terecht geconstateerd dat dit nieuwe ondernemingsplan geen wezenlijk andere informatie bevat dan het eerdere ondernemingsplan.

[Naar inhoudsopgave](#)

Regulier

JnB 2025, 1011

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, 03-09-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:17898](#)

minister van Asiel en Migratie.

EVRM 8

Vw 2000 64

REGULIER. 8 EVRM. De rechtbank is van oordeel dat het afwijzen van de aanvraag niet in strijd is met artikel 8 van het EVRM. Eisers hebben medische problemen en daarom is aan hen steeds uitstel van vertrek op grond van artikel 64 van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw) verleend. Omdat eisers nu niet mogen worden uitgezet, kunnen zij hun gezins- en privéleven in Nederland voortzetten en levert de afwijzing van de aanvraag geen schending van artikel 8 van het EVRM op.

[Naar inhoudsopgave](#)